

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és KEZVEYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

Hirdetések és előzetések fölvetétek a egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Parties könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dolohatnyoszdájában, valamint hirdetések s nyilteiri közlemények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetői irodákban. — Egy szám 10 kr.

LAP-ELLENÖRZŐ BIZOTTSÁG:
S Z E M Z Ő C S Ű L A

M Á R T O N E I K Á R O L Y

K Ö Z M A E Á S Z L Ó.

Képzőgő mamelukok.

„A másik helyi lap” két többi számában a megyei közgyűlésről, de különösen lapunknak ugyanesak a megyei közgyűlésről írt ismertetése fölött elmuldvén, annyira elbizakodik, ugy elmerül képzőgő feneketlen álomvilágába, hogy diesszekszik és ugy berzenkedik, hogy már ez magában véve is minden jó ízlésű ember előtt visszatartó dolog lévén, akár egyszerűen ignorálhatók, a mi mellett egyéb fontos okok is szólnak.

Ha nem ignoráljuk: annak esupán azaz egy oka van, hogy az utorka-saiason medlőségő közepett ennél érdekesebb szórakozást nem nyújthatunk olvasóinknak.

Ez ugyan nagy vánd ellenünk, de ellensúlyozni iparkodunk legalább azzal, hogy bemutatjuk hűsögesen a megyei előnyöspártiak és képzőgődségi és ezzel elbizakodottságuk is nevétségesebb színben fog föltűnni.

Nevezetes valami, hogy mennyire megijed a megyei kormánypárt attól az egy-két cikkeltől, mely a megyei ellenzék szervezkedéséről közöltetett lapunkban! Ott még csak arról volt szó, hogy szervezkedjünk! Fellövés volt esupán, mely ha viszhangra talal, — később aktuális téren fog nyilvánulni.

Egy-két buzditó szótól a megyei

urak gyöngeségük érzetében annyira megrezentek, hogy rémlátomások kezdtek gyötörni. Visiök jelentek meg lelki szemek előtt. Azt képzelték, hogy a gyűlés alkalmából interpellációt interpellációt, bizalmatlansági votumot ugyan csak bizalmatlansági votum, s ellenzékii tüntetést elrepreziki tüntetés fog követni. Pedig az ellenzéknek eszágában se volt így kutyafuttában sikerrel szállni a jól szervezett mamelukhaddal. Az egy-két buzditó cikkiken kívül szó sem volt aktuális ténykedésről. Ellenkezőleg: **határozott megállapodás volt az iránt, hogy még e megyei közgyűlésen az ellenzék némalesz, nehogy elhírlentekedve a dolgot,** az ugy is elbizakodott mameluk hadnak győzelmi rivalgásait tüntetőleg provokálja.

„De a másik helyi lap” a megyei 1/2 %-os pótdadónak 200 szavazattal történt elfogadásával egyszersmind arról is jót akar állani, hogy a megyei ellenzék (mely még csak alakuló-főben van) egyszer és mindenkorra megbukott, mert mindössze 4-en szavaztak a pótdát ellen. Hátatlan incidenszt választott ki magának „a másik helyi lap”, melyből kifolyólag már a megyei ellenzék halálát is megjósolja. Eppen a megyei pótdátóról szólt határozat az, melynek letargyalása nem volt kedvező a megyei előjáróságra nézve,

szavazatot nyert, nem képes ellenülvözni azt a másik fölötté nagy horderejű tény, hogy jól ismert mamelukok, koberbarátok „diszszolnokok” és fő-fő-korifeusok tüntetőleg nem szavaztak. Ott ültek a zold asztalnál kömoran, maguk elé meredve, s miközben a fölött tépelődtek, hogy kell e független mameluknak mindig, még akkor is „igen”-nel szavazni, ha ben még meggyőződése „nem”-et diktál ajkaira: a jegyző, fölolvastván neveiket — ök tétován szétnéztek s visszasünyedtek komor tételédésükbe anélkül, hogy azt a muszaj „igen” ki tudták volna nyomni.

Igy állván a dolgok, mi — kikről az mondatik, hogy „optikai és akusztikai csalódásokban” szenvedünk — még az esetben sem lehetünk elbizakodottak, az esetben se hithetők el magunkkal, hogy legyőzhetőnek vagyunk, ha az a pótdát 200 szótóbb-szóggel megbukott volna is.

Ha, fölveve, hogy nem 200 „igen” de 200 „nem” s négy „igen” hagzott volna is föl a teremben, nem azt bizonyított volna szükségké, hogy itt ellenzékii tüntetés forog szőben, de egyszerűen azt, hogy a végletök vitkönyveltségét, még a hűsöges mamelukok se istápolják.

Ime tehát mennyire képzőgők

elbizakodottak a mi megyei mamelukaink.

Hanem hát hamar meg is ijednek. Bizonyosak vagyunk az iránt, hogy attól, a mit mondanók vagyunk, — megijednek.

Képzőgők! Tuljatók meg, hogy Rics Badrogh megye törvényhatóságá közgyűlése 600 tagot számlál, Háromszáz virilitást és ugyanannyi választott tagot. A 1/2 %-os pótdát pedig mindössze 200 tag szavazta meg.

A közgyűlésen jelen volt 350-400 tag.

Most vegyék a dolgot ugy, a hogy van. Mikor az első „igen”-ek fölhangzanak, mozgás támad a teremben, jegyzők és szolgabírók lötnak és susognak, itt is megragadnak egy embert, ott is egyet... „Jegonné számozd? ” „Hogy szavazunk? ” „Jegonné vagy nemmel? ” A meglepett megyebizottsági tag maga se tudja, hányadán van? Ellenzékii szervezkedés nem történt. Könnyen megeshetik, hogy „nem” szavazata egyedül marad. Az pedig kellemetlen. Az ember természetben fekszik, hogy nem szereti magát elszigetelni. Az a tudat, hogy nélküle is megszavazzák a pótdát — rábíra, hogy igonnal szavazzon.

Néztek meg a beszavazottk névsorát. Találni fogtok ott a 200 között határozott ellenzékii érzületű 50 tagot.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Megrezzen . . .

— Heine. —

Megrezzen a sárka lomb, mert Hulló leveletől vál.
Oh, hogy mind a mi szőp s kedves,
Korán hervad, sírba száll!

A berekre veti fényét
Egy bánatos napsgár;
Epen mintha esőket adna
Neki a buszszó nyár.

S én ugy érzem, mintha sírom
Kéne nekem mindenkép,
Mert a válas órájára
Emlékeztet az a kép.

Tudtam, meghalsz s mégis oia
Kellott hagynom tőgedet!
En voltan a buszszó nyár,
Te a haldokló berek.

PAPP DÁNIEL.

Fővárosi tárczalevél.

Magyar eke „Hohenhamban.”

Ne vegye rossz néven Tojás Dániel

„okl. gazda” barátom, ha én is „Hohenhamból” beszélök, deazzára annak, hogy nem diesskedhetem az „okl. gazda” cíművel.
Nem tanultam Hohenhamban, nem is vagyok rá annyira büszke, mint Tojás bácsi, mert hát Hohenheim nem a miénk, én pedig csak arra tudok büszke lenni, a mi a miénk.

De tisztelen-becsülöm a hohlenheimi gazdasági mintaintézetet, mert egy magyar találmánnyal és gyártmányával szemben fölre tett minden elfogultságot és hozzá méltó pártatlansággal és alaposzággal ítélt meg.

De térjünk a dologra. A budapesti Schlick gyár nem elégedve meg azon győzelmekkel és diadalokkal, melyeket Tárnóczy Gusztáv budapesti gépkaraktulajnos a fenti gyár Krumpach-féle hármas ekéknek szerzett, megvette azt, a mi addig egyetlen helyfőli és angol cég nem tett meg, hogy elkültette Krumpach-féle hármas ekéit a hohlenheimi gazdasági mintaintézetbe, hogy azoknak a legalaposabb kísérletezés alapján bírálják meg.

Ez merész tett volt!

Tárnóczy Gusztáv, a ki az addig is meretlen ekét a mintegy két év előtti angol nemzetközi ekerevonyon meglátta és fölfeladta, dezen benne a gonidás alapfogalmodat, ki vitte azt, hogy ez eke gyártását a hohlenheimi gyár vállalta megara, gyárában állékmalhazva annak derék felét. Krum-

pachot, Tárnóczy Gusztáv — mondjuk — a ki azután 1882-ben és 83-ban husz ekeversenyen és ez évben Hajdusabolónál a Schlick gyár Miskolcon elsőmú díjat kapt nyert, és a ki az ekéket esodnem nem ömött a legfőnyösebb győzelemre vezetőnek is sejtette, hogy mind e díjesőgés és diadal, melyet, mint az ekek főbizonyosoznaknak szerzett, a hohlenheimi bírálóbizottságunk egy az ekékre nézve nem előnyösetéle által megsemmisítheti.

A Schlick gyár igazgatóságá kiteve magát már az esetleges kudarcnak is, a legilletékesebb és legérhesebb fórumok egyike elé bocsátotta az ekéket, eskák azért, hogy egy gyakorlati, mint tudományszempontból alapos ítéletet nyerjen.

A hohlenheimi gazdasági mintaintézetből összehátott württembergi kir. gépvizsgáló bizottság kebeléből alakult meg a bírálóbizottság, és pedig a következő tagokból: V o s n e r, tanári igazgató Hohenhamban, S t r e c h e l, tanár ugyanott, M a y e r a heilbronn-i ezütkörgyő jószágfelügyelője, K o b b, bergi főmérnök, R u o f f, gazdatisanos és ulvári jószágberő és S e h n s t e r hohlenheimi jószágfelügyelő.

Déliemethon e kituno szakfőrtől több leten át eszközölt kísérletnek felgalkoztak az ekékkel, fölöközöttben összehasonlították azokat a legismertebb külföldi gyártmányokkal. A bizottság tudományos alapon meggyőző méréseket eszközölt, a vonóerő szük-

séglet pontos megállapítására és a munka minőségének nézve és egész a pedmásgyűlésenmő vizsgálókat után a következő ítéletet hozta:

„A beklüdt hármasékekkel melöz es képzőgőtséggel talajokban és különféle mélysegekben eszközölt többszörös kísérlet alapján, a bizottság azon eredményhez jutott, hogy azok arányban esékely vonóerő igénybevétele mellett, minden tekintetben kituno munkát szolgáltattak.

Különösen elismerésre méltó az igen eszűrt szerkezet, a kituno anyag, a megnagy bíbizottsága és egyenletessége, az époly eredeti, mint egyszerű és szilárd állókészülékek eszűrszerűsége, a menetközben való kényelmes állíthatósága és az igen könnyű kezeltheisége ezen ekéknek.

A kormány alakjának és az ekétek megusszágának különféléssége által az egyes szerkezeteknek a legkülönfélébb igények számbavételtek.

Különösen áll ez a III. számúval, mely az ekékek állíthatósága által a barázda-észekességben kívánható változtatást és az első ekéknek levelele által a kettőekévé való átalakítást engedli meg.

Az ugyanazon viszonyok mellett megvizsgált kettős ekékkel egyenaz áll, mi az anyag állíthatósága és kezeltheisége tekintetében a III. ekékéről mondatott.” Következők az adatrások s a mérések és számitások táblázata. Az intézet igazgatóságá kü-

Ezek „a farkasokkal ordítani kell” közmondás szerint szavaztak. De valjon milyen érzélettel az a 150—200 tag, a ki szólanul ült s nem szavazott? A ti képzőlkétek szerint azok csupa odaadással hallgattak... Pedig azok közül kétharmadrésze — nincs megelégedve a jelenléti megyei kormányzattal.

Egyebiránt fölösleges dolog benéteket így fölvilágosítani. Jobb voltán meghagyni a képzőlkétekben. Annál frapansabb lenne a kiábrándulás.

Ha megtették — s ti látni fogtok, — akkor fordítsátok hasznótokra tapasztalásokat.

Egyszer együtt lehet az a 600 megbízottsági tag. Egyszer szervezve lehet a megyei ellenzék. Bekövetkeztetik az a fiaskó, melyre ti éppen nem gondoltok.

Lassabban az agarakkal.
A mi késik — nem múlik.

Állatjárványügy. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet intézte valamennyi törvényhatósághoz: Gyakori az eset, hogy az állatok ellátása vagy kiirtása alkalmával az eljáró állatorvosok és az ezeket helyettesítő emberorvosok egyszerűen csak jelölik a betegeskedő, a melynek kivételében az állat elhullat vagy kiirtatott, a helyett, hogy tüzetes látleletet vagy boncolatot végezzék fel, mely nélkül különösen peres esetekben a felvilágosító teletet határozni képtelen. Felhívom emellett a törvényhatóságok, hogy az állatorvosokat és az ezeket helyettesítő emberorvosokat utasítsa, miszerint valamely állat kiirtásánál avagy pedig peres kérdésekben, a köröme egy szót megnevezésével soha még ne elégedjenek, hanem minden ilyen esetben tüzetes látleletet, illőtleg boncolatot végeznek fel s az abban pontosan és lelkismerettel leírt tünetekből vezessék le a körömet, hogy így a felek vagy hatóságok kezében maradjon nyoma legyen annak: miféle körömetek vagy körös változások alapján mondatott ki a köröme.

Az 1885 évi államköltségvetés összehállítása iránti munkálatok már folyóban vannak. Az egyes miniszterümegek a tárcájukat illető előirányzat összehállításával már annyira előrehaladtak, hogy azok augusztus 10. lejárta a pénzügyminiszternek átadhatók lesznek, ki az egyes szakminiszterekkel a szükséges tárgyalások szeptember 10. előjén fogja megkezdenni.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterterület — az 1883. XXX. t. c. z. rend. kezébe képest — az értekezési vizsgárai vonatkozó utasítás, a reálisokk tanterve, a szükséges átmeneti intézkedésekkel, tovább utasítás a felközti középiskolák értekezési vizsgálatához kiküldendő kormány-

lónban még azzal is bizonyította, hogy mennyire becsül a magyar ekeket, hogy gazdasága számára rendelt meg belőlük.

Tervezőbizottság az okok terjesztéséig a Szelekgyártás az ekek gyártásáig valóban hiszünk lehetnek a fényes eredményre, mely annál nagyobb, mert oly ekeket és pártalan szakközvetítő jön, mely megérdemelt azon bizáltságotok pártalan lehet, melyeket azok a két év óta lefolyó ekeversenyek alkalmával hoztak.

De közmélet és elismerés is illeti Taróczy Gusztávot, a ki e kitűnő magyar tanbányit nyelvészvilág feloldozta és a napvilágra hozta, és nem kímélve az anyagi áldozatokat, azok ügyösítését végezt az ország legkülönbözőbb vidékein rendezett husz ekeversenyen résztvett, máltal az angol gyártmányokat — melyek valóban szanopolitáltak a gazdaságunkhoz — lassan-lassan kiszorítja, és helyüket hazai gyártmányainál tölti be; de közmélet és elismerés illeti különösen a Szelekgyártást is, mely szintén tetemes anyagi áldozatok árán lehetnévő tette a hazánk mezőgazdasági viszonyaira nézve oly nagy fontosságú gazdasági eszköz terjesztését.

Pluvius.

Képviselek számára „ezimű munkálatok már elkészültek s legközebb a hivatalos lapban is közzétételnek

A zombori r. kath. elemi népiskolák 1883—4. évi zárvizsgálatának eredménye.

Mielőtt kitűzött ezelnk boncolásába be-ajtkoznánk, ki kell jelentenünk, hogy senkit sem óhajunk személyeskedve támadni, hanem egyáltalán, és úgy hiszünk, méltányos szándékúak a tapasztalt eredményt constatalni, hogy így a nagyérdemű közönség is tájékozást szerzhessen magának a helyi tanügyről.

Hogy mi a vizsga? Erről szakelőnk értekezést olvastunk annak idején a „Vizsga rendszere” czimén. Ott az volt mondva: „hogy a vizsga a tanító egyéni sáfárkodásának lelkismeretes beszámolója.”

Kifőjtette a fent jelzett cikkek, azt is: „hogy a vizsgán nem a tanító vagy tanítónó van hivatala a feltett kérdésekre feleletet adni, hanem — mindenkor a tanítvány köteles felelni!” A mi igazságunk nem éppen komplikált dolog, s könnyű megérteni.

De lássunk tulajdonképeni ezéltukhoz.

Ö-zintén megvalljuk azonban, hogy lovaságasik is levén, egyszersmind a legzsináltibb szigorral fogunk az egyes osztályok eredménye fölött bíralatot osztani. A mennyire tudjuk, a vizsgák a kiánálások kezdődtek, hol is a siker a kívánt eredménynek teljesen megfelelő, szép haladást tettek a szállási bünyevéző gyermekek nemcsak saját anyanyelvükben, hanem — a magyarnyelvben is; mi nem másnak, mint a négy ügybuzgó tanítónak az érdeme.

Térjünk most át a városi iskolákra.

A városi iskolákban a vizsgák f. é. június 10. 23-dik napján kezdődtek.

Legelső vizsga volt a betéri I. fiúosztályban.

Mi az általános eredményt illeti, mi is Fejér Gyula igazgató urnak nézetében osztoztuk: többet vártunk ezen osztálytól! — Ez eredménytelenséggel szemben még bizonyos kasztrendszert is tapasztaltunk; ennek pedig a praedagogiában alig hiszünk, hogy helye volna?

Folkörök az illető osztályvezető tanítót: legyen szives a jövőben a bünyevéző elemre egy kissé több gondot fordítani, hogy így azután a jövőben semmi kételyünk se lehessen... Sapientia est.

Az I. fiú osztály vizsgáját nyomban az I. leányoszt. vizsgája követte.

A kis leánykák igen szépen feleltek, mi úgy a tanítónő fáradságának, mint a leánygyermekkek veleszületett szorgalmának tulajdonítható.

Délután volt a második fiú osztályban a vizsga. Ezen osztályban helyettes tanító működik, és pedig azért, mivel a szelence-kültéri tanító meghalt, és emez osztályba a betéri I. fiúosztály rendes tanítóját tették helyettesül, mely esereberről majd annak idején meg fogunk emlékezni.

A tanulóknak véleményünk szerint elégségesen feleltek meg. Hanem egy hiányt tapasztaltunk, és ez az: miként a tanító nagyon gyakran a kérdésekre magda a ta feleletet, pedig mi inkább a tanulóktól vártuk volna el a szabatos feleleteket.

A II. fiúosztály vizsgája után jött a II. leányosztályra a sor. — Itt a gyermekek szépen feleltek, csak az volt a kár, hogy a gyermekek igen halkan beszéltek s így szavukat alig lehetett meg-teni.

Június 24-én volt a III. fiú osztály

vizsgája. A gyermekek feleltek ugyan úgy-véte, de véleményünk szerint — többet is tudhattak volna, mit maga az igazgató ur sem hagyott megjegyzés nélkül. — Ez n hiány azonban nem egészen a tanítónak róható fel, hanem egy részben a 100-on felüli gyermeknek, és a szűk helyiségnek is.

Délután volt a III. leányosztály vizsgája. Ezen osztályban is helyettes tanítónő működik. Tisztelet, becsület a tanítónéknak iparkodásért, de csak a rájuk kérjük, ne állítson fel osztályban rangfokozatot, hanem iparkodjék az életben is oly visszásnak látszó társadalmi fiú osztályból kikiszöbölni, különben a feltüntetett eredményvel meg vagyunk elégedve. A német olvasás alkalmával egy kis „piángermánizálást” vetünk észre. Prre ugy hiszünk — Zomborban nincs szükségünk, de annál kevésbé Magyarországon akkor, midőn minden áron a „magyarosodást” kívánjuk elmozdítani.

Június 25-én d. e. volt a IV. fiú oszt. vizsgája. Itt meglehetősen feleltek a gyermekek, csak az volt a kár, hogy a tanító 2 vagy 3 tantárgyban a kérdésekből kifogyott, azért jó lesz a tanítónak jövőben, különösen a nyelvtan jobban részletelni, vagy az előírt anyagot megajítani.

D. u. volt a IV. leányosztályban a vizsga. A tanítónő úgy látszik jól be-tanulta a feladandó kérdéseket, de viszont hozzá a feleleteket is, pedig hát mi hiszünk, hogy o érti a szaknait, és inkább a gyermekektől vártuk volna el a korrekt feleleteket. A német nyelvet is tuloztának tanítjuk, s nem vagyunk azoknak a német fordításoknak sem párbeszédnek, ott a hol a magyar szabatosan ki szines fejte — barátjai; mert mi Magyarországon élünk, tehát magyaroknak, nem pedig németeknek neveljük fel gyermekeinket, ezt a haza szeretet így kívánja! A földrajzi oktatást sem találjuk helyesnek, mert ha valaki Magyarországot be akarja utazni, az nem lakhatik, mindig Bialposton, hogy onnan induljon utra, hanem a zombori lakó Zomborból indul és ide is jóviszsa, tehát kiinduló pont mindig a lakhelye, nem pedig az ország fővárosa legyen.

Az énekköltés úgy látszik kedves tantárgya lehet a tanítónéknak, mert ebből valóban igen szépen tanítotték le magukat a tanulóknál. Különböző az általa nos eredmény nézetünk szerint kielégítően mondható.

Június 26. d. e. volt az V. és VI. fiúosztályban a vizsga. Itt a magyarnyelvben oly eredményt tapasztaltunk, hogy valóban megelépte az embert a szabatos feleleteknek hosszan tartó láncolata. A történelem is kitűnően ment. Hisz gondolnati hogy jól ment, mert mellesleg legyen mondva, volt is ám ott a Margalits ur személyében egy szakember a ki tantervben előírt tananyagot felülmég az okmányozó történelmet is szabatosan kívánta, mely kérdésekre a gyermekek talpra eseten minden habozás nélkül meg is feleltek.

D. u. volt az V. és VI. leány osztály vizsgája. Itt is a gyermekek igen szépen feleltek, csak az a kár, hogy a polgári jogokból oly kérdésekre is adat tak fel, melyek már nem az iskolába való, no de azért egy kis sugár által a gyermekek ezekre is megfeleltek.

Június 28. d. e. volt a szelence-kültéri egyesített I. és II. fiúosztályban a vizsga. Valóban, esupán a kiváncsiság iver bennünket oda. Hisz a ki előtt ismeretes ama méltatlanság, melyben ezen osztály helyettes tanítóját részesítették, az valóban arra gondolt, hogy nem lehetetlen tesz eme tanító akkor, ha a gyermekek... íre sem oktaja! — (Cse...)-tuk, hogy szakavatott

emberrel állunk szemben. Bebizonyítja lankadatlan fáradságával, miként nem áll az, hogy itt okvetlenül kell a „bünyevéző nyelv”, mert mi nem hallottunk mást mint tiszta magyar nyelven való feleleteket. Csak azt sajnáljuk, hogy sem az igazgató, sem a kiküldött iskolaszéki tag ur nem volt jelen a vizsgán.

Az egyesített fiú-osztály vizsgáját nyomban az egyesített I. és II. leányosztály vizsgája követte.

Itt is a kis bünyevéző leánykák oly szabotossággal feleltek a magyarnyelvből — mert itt is ez a tanítvány — hogy valóban desértünk érdemét ki a lankadatlanul fáradó tanítónő. Délután volt a bánát-kültéri egyesített I. és II. fiúosztályban a vizsga. Hogy milyen volt itt a vizsga? Kitűnk többel miként magát az igazgató urat is meglepte a fényes eredmény. Tehát úgy látszik nem olyan az őrdög, mi t a milyenként festettek.

Ezen vizsga után következett az egyesített I. és II. leányosztályé. — Mi a helyettesítőtől többet kívántunk volna meg, mert a hol 43—46 gyermek van, ott mindig többet kívánhat az ember, mint a hol a 100-at is túlhaladja a tanulók serege. — Nagyon sajnáljuk, hogy kénytelenek vagyunk az igazat megmondani.

Figyelmeltetjük a fiatal kezdő tanítónót, szokjék el a folyton egy és ugyanazon 4—5 gyermekre a kikérdésedől, mert higgye el, ott, hol 40 gyermek van, nemcsak 4—5-ért van a vizsga, hanem mindnyájáért, tehát kérdezze őket sorba.

Továbbá soha se jelölje ki előre a gyermekeknek a vizsgán mondanó tananyagot, mert ez szabályellenes! S végül: ha a gyermek a feltett kérdésre azonnal nem tudna felelni, úgy vezesse azt be, de ne szoktassa soha a megjelölt kérdés újból való elmondására, mert ez nem más — mint üres szalacsod-pelés.

Ugy hiszünk, ezen ószinte figyelmeztetésünk nem fogja a t. tanítónő zokni venni, hanem a jövőben oda fog bati, hogy mindnyájunk elismerésében teljesen résztstüljön.

Összegezve tehát az imént elmondottakat, az általános eredményt kielégítőnek deklarálhatjuk.

Scipio.

Alispáni jelentés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóság közgyűlése, 1884. évi július 3-án.)
(Folytatás és vége.)

A felléptet járványokról, minden egyes esetben, a nagyméltóság n. kir. helynyai-miniszternek jelentés feleltett és a járványok közti lefolyásáról hetenként, azonkívül a járvány állapotáról a rovatos kimutatások feltérjesztettek azon esetekben pedig, a midőn az iskolák beáratása vált szükségessé, még a nagyméltóság n. kir. vallás- és közoktatási miniszterünkhöz is tételtett jelentés és egyben a megye kir. tanfelügyelője átiratlag értesítve len.

Bonclási eset az I. negyedben 22 fordult elő, és pedig 3 mérzési, 6 gyilkossági, illetve emberlési, 4 öngyilkossági, 1 talált hulla, 8 rogtóni természetes halál és 7 véletlen szerencsétlenség folytán, a II. negyedben 20, és pedig: 1 mérzési, 3 gyilkossági, 4 öngyilkossági, 4 talált hulla, 2 rogtóni természetes halál és 6 véletlen szerencsétlenség és onban, összesen tehát a két negyedben 42 hullabonclási eset fordult elő.

A védtőloltás az egész területen folyamatosan van.

A mult évben Zentán engedélyezett második gyógytár egy e jelen felállítván, meglátogatott, Brestovácson egy személyes üzlet gyógytár engedélyeztetven az a kényvenző Korányi gyógyszerszerek adományoztatott, Csantaváron pedig egy személyes üzleti gyógytár felállítás engedélyeztetven, a pályázat kihirdetett és a legközelebbi közgyűlési bizottsági ülésen adományoztatni fog.

Albert Wancsek Béla

mechanikai s nemzetgazdasági gépműhelye — mech. & landw. Maschinen-Werkstätte
ZOMBORBAN.

Ich erlaube mir den p. t. Publikum die ergebenste Anzeige zu machen, dass ich nebst meiner seit 1875. Jahre am hiesigen Platz bestehende mech. und landwirtschafliche Maschinen-Werkstätte auch ein Lager der besten „Nähmaschinen“ aller Systeme errichtet habe, bei welchen ich selbst den

billigen Verkaufspreis auch für alle Bestandteile derselben 5 Jahre volle Garantie leiste und überdies die Verpflegung in sehr kurzer Zeit allerorts vorkommende Reparaturen sofort und unentgeltlich sowie gewissenhaft zu machen.

Diese meine NÄHMASCHINEN

welche aus den besten Fabriken heranzugehen, zeichnen sich sowohl da ich ihre eleganteste Ausstattung, sowie polirte Ausführung besonders aus; und jede ich dieselbe auch zur FACHZAMMENSUCHUNG.
Indem ich dem geehrten Publikum um gefl. Beaugenheitung meinen Maschinen Ausstellung eventuell um ihre wertigen Aufträge bitte, zeichne mit besonderer Hochacht!

ALBERT WANCSEK BÉLA

Mechanikus — Mechaniker

ÉGEN VARRÓGÉPEIM.
melyek a legjobb gyártól kerültek ki, egy elegans kifizetés, valamint szabatos kivitelűek tekintetében különösen kitünnek, s azokat egyszerűsággal és részletesre is elárulom.
Minden a gyerekedelmi közönségnek megköveteltéknek szolgálnak, melyek a közönségnek a legelőször megrendelését is kikérnem, maradjon kiváló tiszteltet!

Zrinyi-utca Sztojajevits-féle házában. — ZOMBOR. — Zrinyigasse im Stojajevits'schem Hause.

rül; de azzal mentegedőzik, hogy ő csak azért mondta Bóvinnének azt, hogy a szerencse olyan hatása van, miután pénzt akart tőle kicsikarni. A vén banya előadása szerint a szer nem volt mérges. A harmadik vádlott, a kártyavető, tagadja, hogy részt vett volna a „mérgekeverő“ dolgotban, ő csak kártyát vetett a szép menyecskének, de semmiféle tanácsot nem adott neki. A negyedik vádlott: Gombos Sándor (csinos fiatal ember) beismerte, hogy tiltott szerelvi viszonyban állt ifj. Bóvitz Jánosnal, de ő nem bízta a menyecskét, hogy nőül fogja venni, nem beszélte rá, hogy férjét megmérgezze, hanem ifj. Bóvitz Jánosról beszélt, hogy ő megházasodott, bájba akarta keverni. A kirórnások ifj. Bóvitz Jánosot és Plavitskijet 8—8 évi fegyházra ítélte, Vladimkolt György kártyavetőt és Gombos Sándort pedig az ellenük emelt vád alól felmentette.

Alapok-leletel. Újvidéken az építendő izr. elemi iskola alapkövet jú. 23-án tették le, mint utolag értesülünk.

Fizyelmeztetés! A budapesti II. ker. közs. polgári nőiskolának helyiségében, M. d. u. vezetés 5. sz. a. a polgári nőiskola mellett a tek. fővárosi törvényhatóság és a n. m. valóság és közoktatási miniszterium határozatát folytán a jövő 1884—5 tanévben egy 3 éves tanfolyamukereskedelmi iskolájának első osztályát nyitják meg. Midőn ezt az iskola igazgatóság a főváros és a vidék t. ez. közönségének jelent, egyszerűsággal kötelezességek ismerteti a felvételi feltételeit és a kereskedelmi iskolának tanfolyamát, mely kedvezményeket is tudomására hozni; mely feltételek és kedvezmények a budapesti kereskedelmi akadémiánál s egyéb közép kereskedelmi iskoláknál fennálló feltételekkel és kedvezményekkel, kivéve a tandíjakat, melyek iskoláknál nem emelnek, s mindent meggyeznek. A felvételi feltételei: 1. Az I. osztályba felvételt azon tanulók, a kik a polgári, a realskola vagy a gymnasium IV. osztályát sikerrel bevégezték és arról bizonyítványt tudnak felmutatni, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy a szükséges előképzésűek megvan. 2. A beírási díj 1 ft, a tandíj felvételenként 5 ft és az ifjúsági könyvtarra 50 kr fizetendő. Kedvezmények: A kereskedelmi iskolákba járó tanulók: 1. A véd. eről szóló 1868. évi 40. s az 1882. évi 39. törvények és az ezek alapján kiadott honvédelmi miniszteri utasítás szerint egy önkéntesek; 2. A köztisztviselő min. utasításról szóló 1883. évi I. törvények szerint községi, illetőleg körjegyzői, a postánál, az állami, megyei és törvényhatósági számvévisőknél, a pénztári, kezelési, börtönügyi szakoknál, a zálogházaknál tisztviselőknél; 3. A közmunka és közlekedési miniszterium 1882. évi 16506. sz. a. kelt határozata alapján vasúti hivatalnokok lehetnek; 4. A magánjellegű közlekedési, ipari és kereskedelmi vállalkozók és vállalatoknál előnyös feltételek mellett alkalmazottak. 5. A szegény tanulók tandíjmentességben s esetleg egyéb segélyben is részesülhetnek E. nyilvános jellegű szigorú állami és fővárosi felügyelet alatt álló kereskedelmi iskolák, melynek harmadéves növendékei a tanév végén a kereskedelmi szaktagyaktól miniszteri biztos jelenlétében végvizsgálatot (érettség) tesznek, a tandíj esekélye miatt még a kevésbé vagyonszűk gyermekek is igen ajánlható. A beírás az 1884. tanévre ugy a polgári, min a kereskedelmi iskolába f. e. augusztus hó 30., 31. és szeptember hó 1., 2. és 3-án történik. Budapestben, 1884. június hóban. Az igazgatóság.

A GYÖNYI 1880. ÉVI NYERÉSI KIÁLLÍTÁSON DÍJNYERŐI OKLEVÉLT NYERT. — A VIENNAI 1882. ÉVI KIÁLLÍTÁSON BRONZ ÉRMELT NYERT.

A pecsi 1883. évi győztesre szelvi kiállításra ezüst érmét nyert.

SAVANNYUTVIZHÉ
hazánk egyik legszenszavudásabb

ÁGENTEK FORRÁS

ÉDESSTUTYI.
magyar kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPESTEN.

Ugyis minden egyszerűsággal, fizetési esekélyben és vendéglátásban.
Kempelen hirt. felhívásnak tudhatóan képező mohai „AGNES“ savanyúvíz egy millióodik palack Agnes-víz
mely anyanyelvi közép nyelvvel tanítványok számára is ajánlott, amennyiben csak a palackok elvételére van szükség, mely a házban lévő katalógusban a képeken látható, amennyiben a katalógus elvételére van szükség, mely a házban lévő katalógusban a képeken látható, amennyiben a katalógus elvételére van szükség, mely a házban lévő katalógusban a képeken látható.

Főraktár Zomborban:
Förstner Gusztáv, Weidinger S. és Zs., Hrabovszky és Sztrilich és Heindlhofer Robert urakkal.

Feloldó szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
MÜLLER GYULA.

HIRDETÉS.

Uj szabdalalmazott tűz és betörés mentes
pénzszekrények
mindig nagy készletben kaphatók
WOLF ADOLF
gépraktárában, 3-1
Szeged, lid-utca Milk-féle palota.

Irodai, hivatali és üzleti NYOMTATVÁNYOK a legjutányosabb áron.

Ritka gyorsasággal és A LEGOLCSÓBB ARON állít elő

LEVÉL-PAPIROK, vizite-kártyák, VIGALMI JELENTÉSEK, plakátok minden nagyságban s a legjutányosabb kivitelben

MUZSIK és PARTLICS
könyv- és könyvnyomtatászata
ZOMBORBAN, a városnép épülete alatt

mindennemű A LEGFINOMABB s LEGIZLÉSEBB nyomtatványokat

Mindennemű könyvnyomtatványok, u. m.: vizite és adresse-kártya, kézirati művek, irodai s hivatali formulák kívánat szerinti időben s kivitelben

Nagyobb művek, ÜZLETI KÖNYVEK stb. az ugyanazon felállított gyorsajló folytat a legorszában és legelőször állítatnak elő

Vidéki megrendeléseknek pontosan, gyorsan tesszük előget.

Nyomatott Muzsik és Partlicsál Zomborba